

УДК 336.02(477)(ЄС)

І. Цап

РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Проаналізовано податкову політику України, її проблеми та перспективи розвитку. Розроблено пропозиції щодо реформування податкової системи України в контексті євроінтеграції.

Ключові слова: інтеграція, ЄС, податкова система, реформування, податок на додану вартість, податок на прибуток.

Євроінтеграційний напрям розвитку країни за останні роки набув широкої підтримки в українському суспільстві. Євроінтеграція є не лише головним зовнішньополітичним пріоритетом, але й пріоритетним напрямом внутрішньої політики України. Проголошення повноправного членства в ЄС залишається стратегічною метою для нашої держави.

Функціонування податкової системи в Україні пов'язане з багатьма проблемами і суперечностями. Питання здійснення швидкої трансформації вітчизняної податкової системи до європейських стандартів вимагає наукового дослідження, особливо огляду на сучасну політичну та економічну ситуацію в Україні.

Методологічні основи аналізу фіскальної політики у перехідних економіках закладені в роботах таких видатних зарубіжних дослідників економістів, як А. Афонсо, Г. Бергер, Дж. Ганеллі, М. де Мело, К. Деніцер, Гж. Колодко, М. Обстфельд, К. Рогофф, І. Шекель. Ключові аспекти ролі фіскальної політики у формуванні економічної стратегії розвитку держави в умовах ринкової трансформації досліджуються у працях вітчизняних вчених: Ю. Біленко, В. Гейця, А. Гальчинського, Т. Вахненко, Я. Жаліло, В. Новицького, О. Плотнікова, А. Скрипника, О. Сльозко, В. Шевчука, С. Якубовського та інших. Проте у вітчизняних дослідженнях проблема використання фіскальної політики як інструмента стимулювання економічного зростання в малоінфляційному середовищі та одночасно елемента євроінтеграційної стратегії ще не набула достатньої системності з огляду виявлення взаємодії коротко- та довгострокових чинників.

Податки – це об'єктивне суспільне явище, тому для побудови податкової системи доцільно зважати на реалії соціально-економічного стану країни, а не керуватися побажаннями, хоч і найкращими, але нездійсненними. Саме тому побудова чіткої податкової системи – це одна з головних умов ефективного функціонування економіки і фінансів, оскільки через податки здійснюється найтісніший зв'язок між державою і юридичними та фізичними особами щодо формування, розподілу й використання їх доходів.

Податкова політика – це насамперед формування і застосування затверджених на законодавчому рівні економічних інструментів і відповідних рішень, призначених сприяти зростанню надходження платежів до бюджету, а також врахування змін чинної податкової системи, визначення механізму обчислення, сплати і зарахування платежів до бюджетів. Потрібен системний підхід до податкової політики, який би дав змогу створити податкову систему, що була б не суто фіскальною складовою, а могла функціонально коригувати економічну систему і реально стимулювати виробничу діяльність суб'єктів оподаткування.

На сьогодні відомо кілька схем оподаткування, серед яких доцільно виокремити три основні. Перша схема передбачає поособне оподаткування – стягнення податків з особи як такої залежно від її прибутку або інших властивостей. Друга схема передбачає стягнення податків із використовуваних загальних неподільних ресурсів. Третя схема, яка найбільше поширилася у світі і діє в Україні, орієнтована на оподаткування результатів комерційної діяльності фізичних та юридичних осіб, а також частково їхньої власності.

З одного боку, податкова система є сукупністю податків, зборів, платежів і виступає як механізм визначених, законодавчо закріплених важелів з акумуляції доходів держави. За цього вона може збігатися з системою податків, зборів і платежів. З іншого боку, податкова система містить досить широкий спектр процесуальних відносин зі встановлення, зміни, скасування податків, зборів, платежів, забезпечення їх сплати, організації контролю та відповідальності за порушення податкового законодавства [1].

Суть податкових платежів визначені основними класичними принципами оподаткування, сформованими ще А. Смітом у формі чотирьох положень. Вони зводяться до: 1) піддані держави повинні брати участь у покритті витрат уряду, кожний по можливості, тобто відповідно до доходу, яким він користується під охороною уряду (дотримання цього положення призводить до так званої рівності чи нерівності обкладання); 2) податок, що зобов'язаний сплачувати кожний, повинен бути точно визначений (розмір податку, час і спосіб його сплати повинні бути зрозуміліші і відомі як самому платнику, так і будь-кому іншому); 3) кожен податок повинний бути облаштований так, щоб він витягав з кишені платника можливо менше поверх того, що надходить у “каси держави”.

Принципи А. Сміта, завдяки їхній простоті і чіткості, не вимагають ніяких інших роз'яснень та ілюстрацій, окрім тих, які містяться в них самих, стали “аксіомами” податкової політики.

На сьогодні ці принципи розширені і доповнені відповідно до теперішнього часу. Сучасні принципи оподаткування є такими: 1) рівень податкової ставки повинен установлюватися з урахуванням можливостей платника податків, тобто рівня доходів. Податок з доходу повинен бути прогресивним (тобто чим більший дохід, тим більший відсоток від нього сплачується у виді податку); 2) оподаткування доходів повинно бути одноразовим. Багаторазове оподаткування доходу чи капіталу неприпустимо. Прикладом здійснення цього принципу служить заміна в розвинутих країнах податку з обороту, де оподаткування обороту відбувалося по наростаючій кривій, на ПДВ, де знову створений чистий продукт оподатковується лише один раз аж до його реалізації; 3) обов'язковість сплати податків (податкова система не повинна залишати сумнівів у платника податків у неминучості платежу); 4) система і процедура сплати податків повинні бути простими, зрозумілими і зручними для платників податків і економічними для установ, що збирають податки; 5) податкова система повинна бути гнучкою і легкоадаптованою до мінливих суспільно-політичних потреб.

Регулювання нових економічних відносин потребує гнучкої податкової політики, яка б дала змогу оптимально щодо конкретних умов пов'язувати інтереси держави з інтересами товаровиробників-платників податків.

Податки до бюджету забезпечують функціонування бюджету, і тому вони потребують обґрунтованого планування і регулювання. Господарювання методом спроб та помилок не може бути нескінченним, досить швидко воно призводить до економічної кризи, інфляції, зuboжіння населення і бюджетного дефіциту. Вийти з кризового

становища можна, тільки опираючись на наукові знання і досвід, дотримуючись у господарській діяльності рекомендацій науки.

Запровадження нових, науково необґрунтованих податків не заохочує підприємства до розширення діяльності; навпаки, воно призводить до згорання виробництва і до значного зменшення доходів бюджетів усіх рівнів. Адже ці податки ніде на підприємствах, у районах чи містах не апробувалися, а тому невідпрацьовані й ставки оподаткування. Політика стає двигуном прогресу, коли вона виступає одночасно і формою використання об'єктивних економічних законів і формою вирішення суперечностей в економіці.

Перехід до ринкової економіки вимагає взаємозв'язків формування фінансів у частині державних доходів і податкової політики, а це потребує змін структури управління. Очевидно, що просування до ринку має сприяти наданню більших прав місцевим органам влади та управління. Необхідність централізованої системи управління державними доходами і податковою політикою зберігається аж до повного переходу на ринкову економіку, бо це є однією з основних умов виходу із економічної кризи. Таке становище, безумовно, позначається на формуванні доходної бази бюджетів усіх ланок бюджетної системи.

Реформування податкової політики має відбуватись через структурну перебудову економіки і фінансів. Тільки на основі такої перебудови можна забезпечити стабілізацію і збалансованість торгово-платіжного балансу і бюджету держави. Цей напрямок передбачає: по-перше, цілеспрямовану підтримку структурної перебудови найважливіших для функціонування економіки галузей і виробництва державними коштами, кредитами, державними гарантіями державним інвесторам; по-друге, перебудову виробництва відповідно до вимог ринку за рахунок власних коштів підприємств, кредитів і позичок [2].

Податкова система – один із головних елементів ринкової економіки. Вона виступає головним інструментом впливу держави на розвиток господарства, визначення пріоритетів соціального й економічного розвитку.

Розширення східних кордонів Європейського Союзу (далі – ЄС) та інтеграційні процеси кінця ХХ – початку ХХІ ст. становлять інтерес з огляду оцінки ефективності економічної політики країн Центральної та Східної Європи (далі – ЦСЄ). Доцільно зазначити, що країни з відмінним рівнем економічного розвитку обрали різні стратегії досягнення Маастрихтських критеріїв. Водночас, усі країни Східної Європи об'єднує конвергенція до рівня доходу розвинених європейських країн, що стало наслідком проведених структурних реформ та відповідної макроекономічної політики.

Наближення вступу до ЄС супроводжувалося істотним погіршенням сальдо бюджету та збільшенням державної заборгованості, насамперед у країнах-лідерах трансформаційного та інтеграційного процесу (Польща, Угорщина, Чехія, Словенія), але це не перешкоджало гальмуванню інфляції та економічному зростанню.

З огляду на євроінтеграційний курс України особливої актуальності набуває розробка стратегії наближення до рівня соціально-економічного розвитку ЄС з допомогою одного з інструментів економічної політики, а саме фіскальної політики, що використовує позитивні досвіди новоприйнятих країн-членів ЄС.

Ще на початку 2010 р. влада задекларувала дуже амбітну мету – вивести Україну через десять років у двадцятку найрозвиненіших країн світу. Але із досвіду інших країн (Сінгапуру, Кореї) добре відомо, що для такого “українського прориву” потрібні

радикальні економічні реформи [3]. Найбільш ефективною з них вважається податкова реформа. Саме через фіскальну систему держава управляє бізнесом, дає необхідні сигнали для забезпечення сталого розвитку.

Однак дуже швидко з'ясувалося, що з прийняттям Податкового кодексу, за наявності в ньому позитивних моментів, підвищити ефективність податкової системи не вдалося. Очевидно, тому в середині 2013 р. Міністерство доходів і зборів України, яке існувало від 24 грудня 2012 р. до 1 березня 2014 р., запропонувало для обговорення низку резонансних змін до Податкового кодексу, зокрема таких: зниження ПДВ від 20 до 9%; запровадження податку з обороту (чи з реалізації) на рівні 2%; запровадження чотирирівневої шкали податку з доходів фізичних осіб із мінімальною та максимальною межами застосування нижніх і верхніх ставок оподаткування.

Після цього до дискусії долучився МВФ, який наполегливо рекомендував не знижувати ставки податків. Зрештою, проект бюджету на 2014 р. було розроблено на старій податковій базі, якщо не враховувати зниження на 1% (від 19 до 18%) ставки податку на прибуток. Усе це ще раз підтвердило стагнацію податкової реформи.

Така ситуація потребувала ґрунтовного аналізу стану справ у податковій системі України та оцінки її “реформаторських ініціатив і досягнень”, що і було зроблено Інститутом стратегічних оцінок.

Основні результати його досліджень такі:

1. Ключ для українського прориву – “під замком” податкової реформи.

Результати дослідження дійсно свідчать, що з ухваленням Податкового кодексу цілу низку старих проблем податкової системи вирішити не вдалося. Більш того, додалися ще й нові проблеми. Згідно з оцінками Pricewaterhouse Coopers, однієї з чотирьох найбільших у світі міжнародних компаній з аудиту, оподаткування та права, Україна належить до десяти країн з найскладнішими податковими системами. Податкове навантаження на економіку в Україні залишилося на рівні 44%, тоді як у країнах ЦСЄ, які входять до ЄС, – 30%.

Тінізація економіки, згідно з офіційними оцінками Мінекономіки, сягає 35%, згідно з експертними оцінками – 45%.

Відповідно до підрахунків консалтингової компанії Boston Consulting Group, українські підприємства щороку недоплачують у бюджет коштів на суму еквівалентну 25 млрд дол. США. Співвідношення податкових втраг до ВВП досягає 20%, і згідно з цим показником Україна в лідерах серед інших країн рейтингу. Майже 20% прибутку приховується від сплати податків. Лише формалізовані обсяги податкових пільг перевищують 50 млрд грн.

Водночас за кількістю податків Україна посідає 91-ше місце у рейтингу серед 185 країн світу, обстежуваних щорічно Світовим банком, за податковим навантаженням – 154-те, а за витратами часу на адміністрування податку – 171-ше місце. Загалом серед груп країн, своїх найближчих сусідів – ЄС, ЦСЄ та СНД – Україна має найгірші оцінки ефективності податкової системи та ВВП на жителя.

Для більшої об'єктивності порівняємо показники податкової ефективності України з країнами, які мають аналогічний рівень ВВП на жителя за паритетом купівельної спроможності (далі – ПКС). До цієї групи країн з параметрами ВВП на жителя 3 – 6 тис. дол. США разом із Україною входять 35 країн із 185, обстежуваних Світовим банком. До речі, в цій групі європейських країн одиниці, переважно це країни Центральної та Південної Америки, Південно-Східної Азії, Північної Африки.

У країнах, які перебувають у першій половині рейтингу, з вищою оцінкою ефективності податкової системи, середній рівень ВВП на жителя становить 29,2 тис. дол. США. У другій половині країн, з нижчою оцінкою ефективності податкової системи, середній рівень ВВП на жителя становить менш як 5,3 тис. дол. США. Тобто середня оцінка ефективності податкової системи за рейтингом у другій половині країн гірша утричі, а ВВП на жителя – у шість разів. Звідси очевидний висновок: ключ від українського прориву до двадцятки найбільш розвинених країн світу лежить “під сукном” податкової реформи.

2. Повернення до податку з обороту – це відкат назад. В Україні ПДВ є основним податком і дає майже 30% доходів зведеного бюджету. Однак саме з цим податком в Україні є найбільше проблем. Майже чверть можливого ПДВ підпадає під пільги, тоді як у країнах ЄС — менш як 10%. ПДВ складний в адмініструванні і створює великий простір для різних маніпуляцій, “карусельних схем”, фальсифікацій з відшкодуванням тощо. Дві третини податкових преференцій припадають на ПДВ. Унаслідок цього бюджетна ефективність цього податку залишається низькою – у межах 40 – 50%. Усе це закономірно спровокувало невдоволення ПДВ, заклики до його модернізації і навіть заміни чи доповнення податком з обороту [4].

Однак дослідження свідчать, що пропозиції Міністерства доходів і зборів України не вирішили проблеми, а навпаки, ускладнили ситуацію. Розрахунки доводять, що при ставці ПДВ 9%, її бюджетній ефективності та обсягах валової доданої вартості на рівні 2012 р. сума податку становитиме 61 млрд грн, або менш як половину фактично отриманої суми. Із запровадженням податку з обороту за ставкою 2% та при торгових оборотах на рівні 2012 р. сума податку становитиме 103 млрд грн. Всього від ПДВ та оподаткування оборотів можна отримати 164 млрд грн, або лише на 25 млрд грн більше, ніж фактично одержали [5].

Зазначені пропозиції можуть мати й інші недоліки. Сплата 2% податку з обороту може знизити конкурентоспроможність багатьох груп товарів, особливо промисловості. Саме через це багато країн свого часу замінили податок з обороту на ПДВ. ПДВ є у 150 країнах і дає майже 20% усіх податкових надходжень. Основна позитивна риса цього податку в тому, що він негативно впливає на розвиток економіки (за рівнем ВВП на жителя). Аналіз свідчить, що рівень ВВП на жителя може бути досить високий і за високих ставок податку (21 – 30%) і при низьких (5 – 10%).

У світовій практиці ПДВ вважається найновішим і найдосконалішим податком, який виключає дублювання в оподаткуванні (каскадний чи кумулятивний ефект). Цей податок став ключовим у всіх країнах ОЕСР, окрім США, Канади, Швейцарії та Австралії. У США запровадження ПДВ стримується необхідністю внесення змін до Конституції.

Міжнародним експертним середовищем уже давно визнано переваги ПДВ: широка база оподаткування; нейтральність щодо різних стадій виробництва, крім сировинних, які стають менш привабливими для інвестиції, що теж позитивно; кільцевий характер платежів, що зацікавлює платників платити і контролювати один одного; висока стійкість від ухиляння; можливість часткового або повного заміщення прямих податків (із прибутку компаній і доходів громадян), особливо коли можливості останніх вичерпано; оподаткування посередників, що обмежує їх діяльність.

Водночас міжнародне експертне середовище визнає основні недоліки ПДВ: складність і трудомісткість адміністрування та вразливість до специфічних махінацій – фіктивному експорту, “карусельній схемі”, незаконному відшкодуванню тощо. Зазначені недоліки особливо характерні для країн із високим рівнем тінізації економіки, корупції,

авторитарності влади та правового нігілізму. Отже, якщо ці чинники стали підставою для критики ПДВ в Україні, то, можливо, проблема якраз не в ПДВ, а в умовах ведення бізнесу, в податковій політиці і специфіці податкового адміністрування в Україні?

Переваги податку з обороту – простота адміністрування та стимулювання вертикальної інтеграції виробництва – аж ніяк не перекривають недоліків: постадійного збільшення податкового навантаження (кумулятивний або каскадний ефект); посилення податкового навантаження на вищі стадії обробки продукції, що робить сировинні галузі та експорт напівфабрикатів інвестиційно більш привабливими; пригнічення високотехнологічних, інноваційних і спеціалізованих секторів економіки.

Податок із продажів ще залишається в окремих країнах світу. У США цей податок справляється з роздрібною продажу, що зумовило масштабний розвиток гіпермаркетів. У Швейцарії, навпаки, цей податок справляється з оптовою торгівлі. У Канаді є і ПДВ, і місцевий податок із продажів. Загалом податок із продажів стягується в малих країнах Азії, Близького Сходу, Африки та Океанії (таких майже 30), і, як правило, – це місцевий податок. Звідси очевидно, що подібний відкат назад чи повернення в минуле аж ніяк не узгоджується навіть з поняттям податкової реформи, а тим більше з її сучасними концепціями.

3. “Розумні” податки можуть зупинити зростання соціальної нерівності. Що стосується пропозицій щодо удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб, то за своєю суттю вони актуальні, але за змістом є серйозні застереження. В Україні справді склалася дуже спрощена система оподаткування доходів фізичних осіб. Шкала податкових ставок практично відсутня. Відсутній максимальний розмір неоподаткованого доходу, а мінімальний розмір доходу, оподаткованого за максимальною ставкою, дуже низький – лише 1,3 тис. дол. Останній показник в Україні в 30 разів менший, ніж у групі країн із параметрами ВВП на жителя у 3 – 6 тис. дол. США, до якої належать Україна.

Згідно даними ООН, за межею бідності в Україні перебуває майже чверть населення. За цього бідні, середні, заможні і дуже багаті українці платять практично однакові податки – 15 – 17%. Соціальна нерівність за доходами і рівність за податками тут аж ніяк не узгоджуються. Згідно з даними Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України, заможні громадяни (таких половина) в США платять 97% податків, в Україні – лише 64%. Водночас незаможні громадяни (друга половина) в США платять 3%, в Україні – 36% податків. Це свідчить про невідкладну необхідність розробити в Україні ефективну систему оподаткування доходів фізичних осіб, яка зупинила б наростання соціальної нерівності серед населення.

У світовій практиці є два основні механізми вирівнювання доходів населення. *Перший* – диференціація ставок податків: низькі доходи – за низькою ставкою, а високі – за високою. *Другий* – встановлення високих максимальних розмірів неоподатковуваних доходів і низьких мінімальних розмірів доходів, з яких беруться максимальні ставки податку. За рахунок гнучкості шкал і коригування розмірів неоподатковуваних доходів і доходів, оподатковуваних за максимальними ставками, уряди можуть зменшувати бідність і соціальну нерівність.

На сьогодні в країнах ОЕСР встановлено досить високі розміри неоподаткованого і низькі розміри доходу, оподаткованого за максимальними ставками. Чим вищий рівень неоподаткованого доходу і чим нижчий рівень мінімального доходу, оподаткованого за максимальною ставкою, тим менші диференціація доходів і соціальна нерівність. І ця політика запроваджується в багатьох країнах.

У Великобританії основне навантаження прибуткового податку припадає на багатих, які за максимальною ставкою дають половину податкових надходжень, а частка

незаможних верств із мінімальною ставкою в 10% дає лише 1% цих надходжень. У Німеччині, Нідерландах та інших країнах ЄС існує 5–6 податкових класів за соціальною ознакою оподаткування, яка враховує соціально-громадянський статус платників [6]. Навіть у Китаї бідні верстви населення, а також жителі сільської місцевості звільнені від сплати податку з доходів. Лише в Росії діє дуже спрощена система оподаткування фізичних осіб: ставка 13% є єдиною для всіх – від бюджетників до мільярдерів. Україні доцільно визначити чий приклад є кращим.

4. Мотиваційна сила податків не лише в ставках і пільгах. Окрім податку на прибуток, серйозним недоліком в Україні є незрозуміла і непрозора практика надання пільг. Наприклад, у фінансовій сфері сума пільг перевищує навіть суму сплаченого податку. Готелі і ресторани теж отримували пільг більше, ніж сектори промисловості. Внаслідок цього податкове навантаження за податком на прибуток на різні сектори економіки вкрай нерівномірне і коливається від 4% для сільського господарства до 40–50% – для багатьох галузей промисловості.

Однак справжній феномен ефективності податку на прибуток – це мотивація інвестиційної та інноваційної діяльності. І досягається це не за рахунок зниження ставки оподаткування чи надання пільг у ставках, а за рахунок запровадження прискореної амортизації, надання податкового інвестиційного кредиту, вирахування з оподаткованого прибутку витрат на науково-дослідну, інноваційну діяльність та інші. Такі механізми мотивації інвестиційної та інноваційної діяльності тривалий час успішно використовуються в США. Завдяки цьому за останні півстоліття обсяги амортизаційних відрахувань у США зросли у 90 разів, а податок на прибуток – лише в 13 разів. Аналогічний досвід є і в інших розвинених країнах. Якщо у середині ХХ ст. частка амортизаційних відрахувань у структурі інвестицій у країнах ОЕСР становила 25–30%, то нині на них припадає вже 70–80%. Частка ж прибутку, яка витрачається на інвестиції, знизилася від 50 до 10%, а позикових коштів – від 30 до 15%. Для порівняння: в Україні частка амортизаційних відрахувань у структурі інвестицій становить лише 15–20%. Між тим потреба в розкритті мотиваційного потенціалу податків для інноваційного розвитку – це основний виклик для України.

Висновки

1. Податкова система в кожній країні є однією з основ економічної системи. Вона, з одного боку, забезпечує фінансову базу держави, а з іншого – виступає головним знаряддям реалізації її економічної доктрини.

2. Окремі елементи утворюють податкову систему лише тоді, коли між ними формуються зв'язки сумісності, взаємоузгодженості, відповідності. Системоутворюючими чинниками для побудови податкової системи виступають саме принципи оподаткування. Побудова податкової системи відповідно до цих принципів потребує вмілого комбінування податків із різним ступенем еластичності, з різною властивістю щодо можливостей їх перекладання, а також реалізації принципів економічної ефективності та справедливості. Таким чином, забезпечується така властивість податкової системи, як її побудова на засадах взаємодоповнення. Реалізація податковою системою певної сукупності загальних та особливих принципів оподаткування надає їй неповторності. І саме такою має стати податкова система України.

3. Під час здійснення податкових реформувань необхідно:

– встановити максимальний розмір неоподаткованого річного доходу (ставка 0%) на рівні 18 тис. грн (2,25 тис. дол. США), що наближається до рівня країн групи з параметрами ВВП на жителя 3–6 тис. дол., до якої належить Україна;

– встановити мінімальний розмір доходу, оподаткованого за максимальною ставкою (20%), на рівні 312 тис. грн (39 тис. дол.), що відповідає середньому значенню в групі країн із параметрами ВВП на жителя 3 – 6 тис. дол., до якої належить Україна;

– із урахуванням викладеного, встановити шкалу податкових ставок із річного доходу: до 18 тис. грн – 0%; від 18 тис. грн до 150 тис. грн – 10%; від 150 тис. грн до 312 тис. грн – 15%; понад 312 тис. грн – 20%. Зазначені ставки індексувати через кожні 3 – 5 років адекватно зростанню ВВП на жителя.

4. Знизити ставку податку на прибуток, установити її на рівні 16%, який відповідає середній ставці по групі країн із параметрами ВВП на жителя 3 – 6 тис. дол., до якої належить і Україна. Змістити акценти податкових пільг із податкових ставок на запровадження прискореної амортизації, розробку та реалізацію інноваційних проектів, скасувавши пільги для підприємств нематеріальної сфери виробництва, а також для решти підприємств, які не вкладають інвестицій, не займаються інноваціями та модернізацією. Розширити базу оподаткування шляхом скасування пільг по ПДВ.

5. Відмовитися від запровадження податку з обороту, що призведе до зниження економічного зростання, звуження податкової бази, зменшення податкових надходжень і суттєвого ускладнення податкового адміністрування.

Література

1. Проценко Т. О. Правове регулювання адміністрування податків і митних платників [Текст] : дис. д-ра. юрид. наук : 12.00.07 / Т. О. Проценко ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К. : [б. в.], 2008. — 36с.

2. Ярошенко Ф. О. Трансформація державної податкової служби України [Текст] : монографія / Ф. О. Ярошенко. — Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. — 368 с.

3. Попова В. В. Удосконалення структурно-організаційної моделі податкової політики в умовах євроінтеграції / В. В. Попова // Економіка. Фінанси. Право [Текст]. — 2012. — Вип. 11. — Ст. 15—18.

4. Сторожук О. В. Модернізація податкової системи відповідно до європейських стандартів / О. В. Сторожук, Л. О. Вітренко // Економіка, право [Текст] : зб. наук. пр. Ірпінської фінансово-юридичної академії. — 2013. — № 2. — С. 55—59.

5. Статистичний щорічник України за 2012 рік [Текст]. — К. : Август Трейд, 2013. — 560 с.

6. Федосов В. Гармонізація податків в Європейському Союзі: фіскальна парадигма / Віктор Федосов // Ринок цінних паперів України [Текст]. — 2007. — № 1-2. — Ст. 9—25.

I. Tsap

REFORMING THE TAX SYSTEM OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

The tax policy of Ukraine, its problems and prospects of development are analysed in the article. Suggestions on how to reform the tax system of Ukraine in the context of European integration are drawn up.

Key words: integration, EU, tax system, reformation, VAT, income tax.